

کد ملی ۵ ← ۲۲۳۸ ۲۹۷

به نام خدای شب‌های سپید

www.ketab.ir

استدلال بالینی در طب
(بیماری‌های داخلی)

دکتر محمدرسول گلابچی

دکتر متین ایرج پور

دکتر احمد پورمحمدی

سرشناسه: گلابچی، محمدرسول، ۱۳۷۴
عنوان و نام پدیدآور: استدلال بالینی در طب (بیماری‌های داخلی) // محمدرسول گلابچی، متین ایرج‌پور، احمد پورمحمدی
مشخصات نشر: تهران: نشر پ، ۱۴۰۰
مشخصات ظاهری: ۲۸۰ص: مصور (بخشی رنگی)، جدول
موضوع: تشخیص فیزیکی
موضوع: Physical diagnosis
موضوع: شرح حال‌گیری پزشکی
موضوع: Medical history taking
موضوع: مدارک پزشکی
موضوع: Medical records
شناسه افزوده: ایرج‌پور اصفهانی، متین، ۱۳۷۵
شناسه افزوده: پورمحمدی، احمد، ۱۳۷۵
رده بندی کنگره: RCV6
رده بندی دیویی: ۶۱۶/۰۷۵۴
شماره شاب شناسی ملی: ۸۴۹۳۸۰۷
ناشر: انتشارات پناش
مدیر مسئول: دکتر شهید متقی
عنوان کتاب: استدلال بالینی در طب (بیماری‌های داخلی)
مولفان: دکتر محمدرسول گلابچی، دکتر متین ایرج‌پور، دکتر احمد پورمحمدی
زیر نظر: دکتر سعید صفری (عضو هیئت علمی دانشگاه شهید بهشتی)
گرافیکست و طراح جلد: شیما هاشمی
صفحه آرا: مهربان رستگار دولق
امور اجرایی: غزل شیخلو
لیتوگرافی و چاپخانه: تابستان ارس
نوبت چاپ: اول - تابستان ۱۴۰۰
شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۷۰۷۷-۶۳-۶
تیراژ: ۱۰۰۰ نسخه
قیمت: ۱۴۹/۹۰۰ تومان

۰۲۱-۲۸۴۲۴۸۹۵

۱۹۴۸۷۵۴۴۶۱

www.pnashr.pub

تمامی حقوق مادی و معنوی این اثر برای ناشر محفوظ است.

این کتاب مشمول قانون حمایت از مؤلفان، مصنفان و هنرمندان مصوب ۱۳۴۸/۱۱/۱۱ و قانون ترجمه و تکثیر کتب، نشریات و آثار صوتی مصوب ۱۳۵۰/۱۰/۶ می‌باشد. بازنویسی، خلاصه برداری یا برداشت بخشی از متن، شکل‌ها یا جدول‌های کتاب و انتشار آن در قالب کتاب‌های ترجمه، تألیف، خلاصه، جزوه، تست یا نرم‌افزار بدون اجازه کتبی از ناشر، غیرقانونی و شرعاً حرام بوده و موجب پیگرد قانونی می‌شود.

مقدمه

آموزش در علوم پزشکی طی دهه‌های اخیر، دستخوش تغییرات و پیشرفت‌های شگرفی شده است. یکی از این تغییرات، افزایش توجه به توانمندسازی پزشکان در مهارت استدلال بالینی، به عنوان یک جزء کلیدی در فرایند مدیریت بیمار است. از آنجا که استدلال بالینی، نقشی انکارناپذیر و پررنگ در برونداد فرایند درمانی بیمار بازی می‌کند، عدم توجه به آموزش استدلال بالینی در سیستم نوین آموزش پزشکی، نتایجی زیان بار به دنبال خواهد داشت. به علاوه، کاستی‌های موجود در آموزش پزشکی حال حاضر در ایران در زمینه‌ی آموزش استدلال بالینی، ما را بر آن داشت تا در جهت بهبود این فرایند گام برداریم. نظر به موارد مذکور، کتابی که اکنون در حال مطالعه‌ی آن هستید به جهت کمک به فرایند شکل‌گیری استدلال بالینی در طبابت پزشکی طراحی شده است. به طور ساده، پزشک ابتدا مجموعه‌ای از داده‌های بالینی، شامل شرح حال، معاینه، مدارک قبلی و سایر اطلاعات مربوط به بیمار را جمع‌آوری، سپس این داده‌ها را ارزش‌گذاری و کدبندی می‌کند. بدین وسیله یک طرحواره که در واقع قفسه‌ی هر بیمار است تشکیل و به تشخیص بیماری منتهی می‌شود. به عبارت دیگر، این قفسه نهایی، در واقع اسکرپیت‌ای است که ما به عنوان یک پزشک از هر بیماری در ذهن خود طرح‌ریزی کرده‌ایم. مطالعات متعدد بیانگر این مسئله است که گرچه اسکرپیت‌ها مفاهیمی شخصی هستند اما می‌توان به وسیله‌ی آموزش، شکل‌گیری صحیح آن‌ها را تسهیل کرد که در نهایت به پایه‌گذاری صحیح استدلال بالینی در پزشک منجر خواهد شد. استدلال بالینی موفق، در نهایت سبب کاهش خطاهای پزشکی و افزایش سطح مراقبت از بیماران خواهد شد. محتوایی که اکنون در اختیار شماست در واقع بر پایه مفهومی در آموزش پزشکی به نام Illness Script طراحی شده است. Illness Script چکیده دانسته پزشک از یک بیماری است که از داده‌های مرتبط با آن بیماری در ذهن پزشک ساخته می‌شود.

چنین چکیده‌ای، پزشک را در ساختن فرضیه و استدلال فرضیه‌ای - قیاسی (Hypothetico-deductive reasoning) یاری می‌کند که در نتیجه به وی کمک می‌کند تا به تشخیص‌های افتراقی فکر کند و به وسیله ویژگی‌های کلیدی-افتراقی، آن‌ها را از یکدیگر تشخیص دهد. اسکرپیت همچنین با تبدیل «استدلال تحلیلی» (Analytical Reasoning) به «شناسایی الگو» (Pattern Recognition)، فرایند استدلال بالینی را در پزشک ارتقا می‌بخشد.

بدین‌منظور در این کتاب، دو گروه جدول طراحی شده است. گروه اول شامل "اسکرپیت‌های نشانه محور و مقایسه تشابهات" است که ما را در جهت شکل‌گیری تشخیص‌های افتراقی و در نهایت آشنایی با ویژگی‌های کلیدی - افتراقی هر نشانه یاری می‌دهد. گروه دوم شامل "جداول بیماری محور" است که چکیده‌ای از هر بیماری در ذهن ما شکل خواهد داد. لازم به ذکر است لیست عناوین، از میان مطالبات بومی و بین‌المللی متعدد جهت تعیین بیماری‌های شایع برای پزشکان عمومی انتخاب شده است. به‌علاوه اینکه محتوای جداول از آخرین نسخه کتاب‌های مرجع و مرجع رسمی UptoDate گردآوری شده است.

گروه هدف این کتاب، شامل طیف وسیعی از کارآموزان و کارشناسان رشته پزشکی، شرکت‌کنندگان المپیاد علمی در حیطه استدلال بالینی، پزشکان عمومی و همچنین دستیاران تخصصی پزشکی است. باشد که گامی هرچند اندک در جهت شکل‌گیری استدلال بالینی و پیشرفت پزشکان در این کشور برداشته باشیم.

در پایان بر خود لازم می‌دانیم تا از راهنمایی‌های ارزشمند اساتید گرامی، جناب آقای دکتر پیمان ادیبی و سرکار خانم دکتر اطهر امید، نهایت تشکر را انجام دهیم چرا که نقشی مهم در جهت ایده‌پردازی و شکل‌گیری مجموعه مذکور داشته‌اند. همچنین از حمایت‌های نشر پ که منجر به تهیه و نشر این مجموعه شده است، تشکر و قدردانی می‌کنیم.

فهرست

بخش ۱: اسکریپت‌های نشانه محور و مقایسه تشابهات.....	۷
گوارش.....	۹
تنفس.....	۲۵
قلب و عروق.....	۳۷
غدد.....	۴۹
خون / کنسرها.....	۶۳
اعصاب.....	۷۵
کلیه و مجاری ادرار.....	۸۳
عفونی.....	۹۷
بیماری‌های روماتولوژیک.....	۱۰۱
بخش ۲: اسکریپت‌های بیماری محور.....	۱۰۷
بیماری‌های گوارشی.....	۱۰۹
بیماری‌های تنفسی.....	۱۲۵
بیماری‌های قلب و عروق.....	۱۴۵
بیماری‌های غدد.....	۱۷۱
بیماری‌های خون / کنسرها.....	۱۸۵
بیماری‌های اعصاب.....	۱۹۷
بیماری‌های کلیه و مجاری ادرار.....	۲۱۱
بیماری‌های عفونی.....	۲۲۱
بیماری‌های روماتولوژیک.....	۲۴۵
بخش ۳: تفسیر ECG به زبان ساده.....	۲۵۷